

Dato 5. oktober 2016
Sagsnr. 2016 - 6239
Aktid. 259707

PLO Analyse

Speciallæger i almen medicin uden for almen praksis

Hovedbudskaber

- Ud af omkring 4.500 speciallæger i almen medicin er ca. 750 beskæftiget uden for almen praksis.
- Offentlige hospitaler og psykiatriske sygehuse er de store aftagere af speciallæger i almen medicin, og over halvdelen af speciallægerne varetager en stilling som overlæge.
- I Region Nordjylland, hvor der er udbredt lægemangel, er næsten 8 pct. af alle speciallæger i almen medicin beskæftiget på et offentligt sygehus, mens det er tilfældet for under 4 pct. af speciallægerne i almen medicin i Region Hovedstaden.
- I Region Hovedstaden er der til gengæld relativt flere speciallæger i almen medicin ansat på de psykiatriske sygehuse.

Baggrund

De kommende år øges behovet for praktiserende læger. Den demografiske udvikling betyder, at befolkningens sammensætning ændrer sig, så vi får flere ældre. Der er en klar sammenhæng mellem alder og antallet af kontakter til egen læge. Hertil kommer, at mange patienter samtidig udskrives meget tidligere fra sygehusene, og flere opgaver skal derfor løses i det nære sundhedsvæsen, hvilket kræver en tilgang af praktiserende læger.

Langt den overvejende del af de læger, der har speciale i almen medicin, vælger at ned-sætte sig som praktiserende læger. I 2016 udgjorde det samlede antal læger med speciale i almen medicin 4.502, hvoraf 3.749 arbejder i almen praksis.

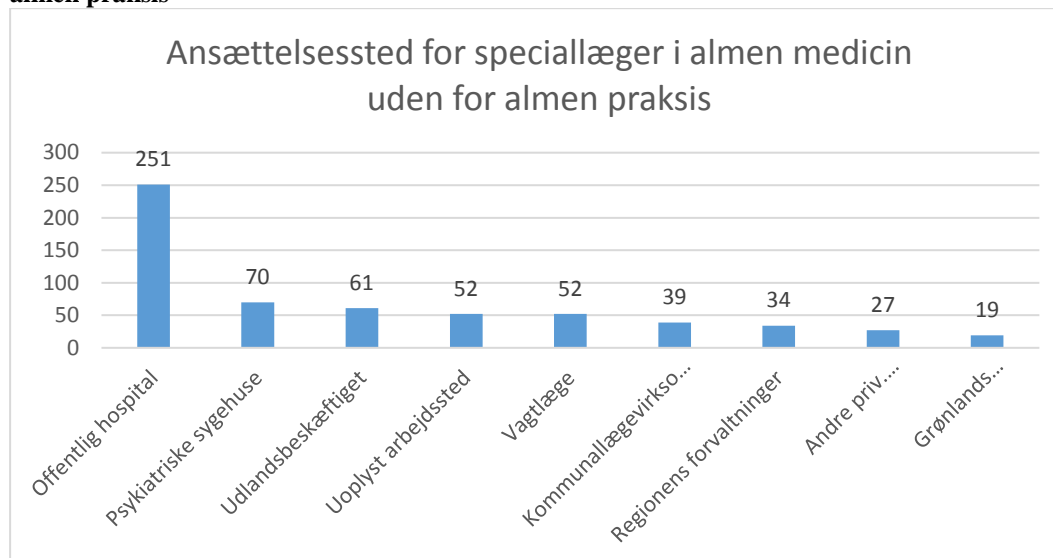
Men der er ca. 750 speciallæger i almen medicin, der er beskæftiget andre steder. En af mulighederne for på den korte bane at øge antallet af praktiserende læger er at få tilskyndet en del af de læger med speciale i almen medicin, der i dag ikke virker i almen praksis, til at blive praktiserende læge samt at få en højere andel af de kommende speciallæger i almen medicin til at blive praktiserende læger.

Dette notat kigger nærmere på de speciallæger i almen medicin, der er beskæftiget uden for almen praksis.

Hvor er speciallæger i almen medicin uden for almen praksis beskæftiget?

De 753 speciallæger i almen medicin, der ikke er beskæftiget i almen praksis, har fundet beskæftigelse i mange forskellige sammenhænge, men de hyppigst forekommende alternativer til almen praksis kan ses i figur 1.

Figur 1 – De ti mest almindelige ansættelsessteder for speciallæger i almen medicin uden for almen praksis

Kilde: Lægeforeningens medlemsregister 2016

Det ses af figur 1, at offentlige hospitaler beskæftiger ca. 1/3 af de speciallæger i almen medicin, der er uden for almen praksis, men også psykiatriske sygehuse opsuger en stor mængde almene medicinere.

Trafikken af speciallæger i almen medicin over til offentlige hospitaler og psykiatriske sygehuse kan bero på flere forhold. Der kan være tale om speciallæger i almen medicin, der er i starten af deres karriere og endnu ikke har fundet den praksis, som skal danne grundlag for fremtid i almen praksis. Der kan også være tale om, at nogle speciallæger i almen medicin finder løn og vilkår som sygehusansat læge mere attraktive end jobbet som praktiserende læge.

Relativt mere attraktive vilkår kan både være et udtryk for, at sygehuse lokker med attraktive vilkår bl.a. i specialer eller områder, hvor der er lægemangel, men kan også være udtryk for, at nogle speciallæger i almen medicin vurderer, at arbejdsvilkårene som selvstændig erhvervsdrivende med de økonomiske risici og den arbejdsbelastning, det fører med sig, ikke står mål med aflønning og hensynet til privatliv.

Almene medicinere på offentlige hospitaler

Givet det store antal, der er beskæftiget på offentlige hospitaler og dermed er en ”konkurrent” til almen praksis, er det interessant at se lidt nærmere på denne gruppe af speciallæger i almen medicin.

Gruppen indeholder bl.a. den gruppe læger, der har et dobbeltspeciale. Det kan eksempelvis være speciallæger, der har fortrudt deres speciallægeretningsvalg. I forhold til rekrutteringen og fastholdelsen af speciallæger i almen medicin i almen praksis er det i forhold til speciallægerne med dobbelt speciale interessant, om specialet forlades på grund af ikke tilstrækkeligt attraktive forhold som praktiserende læge.

Ud af de 251 speciallæger i almen medicin, der er beskæftiget på et offentligt hospital, har 141 af dem titel som overlæge, mens 97 af dem har titlen læge eller afdelingslæge.

I tabel 2 er speciallægerne i almen medicin, der er beskæftiget på landets hospitaler, fordelt på regioner.

Der er en stor variation på tværs af landet. I Region Nordjylland er hele 7,8 pct. af speciallægerne i almen medicin beskæftiget på et offentligt hospital, mens det kun gælder for 3,7 pct. af speciallægerne i Region Hovedstaden. Kigges der på overlægeandelen, så er det især i Region Sjælland og Region Syddanmark, at relativt mange speciallæger i almen medicin har valgt en karrierevej som overlæge på et offentligt hospital.

Tabel 1 – Hospitalsansatte speciallæger i almen medicin fordelt på regioner

	Antal speciallæger på offentlige hospitaler	Heraf overlæger	Andel af samtlige speciallæger i almen medicin
Region Nordjylland	31	9	7,8%
Region Midtjylland	58	38	5,6%
Region Syddanmark	71	41	7,2%
Region Hovedstaden	51	25	3,7%
Region Sjælland	40	28	6,6%
Hele landet	251	141	5,6%

Kilde: Lægeforeningens medlemsregister 2016

Almene medicinere på psykiatriske sygehuse

En anden stor gruppe af speciallæger i almen medicin uden for almen praksis er ansatte på psykiatriske sygehuse. I 2016 var 70 læger med speciale i almen medicin ansat på psykiatriske sygehuse.

Tabel 2 – Speciallæger i almen medicin, der er ansat på psykiatriske sygehuse, fordelt på regioner

	Antal speciallæger på psykiatriske sygehuse	Heraf overlæger	Andel af samtlige speciallæger i almen medicin
Region Nordjylland	6	4	1,5%
Region Midtjylland	19	12	1,8%
Region Syddanmark	7	3	0,7%
Region Hovedstaden	27	15	2,0%
Region Sjælland	11	5	1,8%
Hele landet	70	38	1,6%

Kilde: Lægeforeningens medlemsregister 2016

Baggrunden for, at mange speciallæger i almen medicin er ansat på psykiatriske sygehuse, skal formentligt findes i manglen på speciallæger i psykiatri, der fører til efterspørgsel fra de psykiatriske sygehuse efter læger med specialer, der kompetencemæssigt ligger tæt op ad psykiatrien.

I lighed med speciallæger i almen medicin ansat på de somatiske sygehuse er over halv-

4/4

delen af de læger, der er ansat på de psykiatriske sygehuse, ansat i en stilling som overlæge. Til gengæld er den geografiske fordeling anderledes for de psykiatriske sygehuse, hvor det især er Region Hovedstaden og Region Midtjylland, der rekrutterer speciallæger i almen medicin til psykiatriske sygehuse.